

Встъпително обучение за конкретни бенефициенти по процедура BG16RFPR002-1.009

**„Подкрепа за български научни организации с проекти,
преминали праговете за оценка по Хоризонт Европа –
HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02 (Twinning)“**

5 юни 2025 г.
София

Съфинансирано от
Европейския съюз

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

Изпълнение и отчитане на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Указания и нормативни документи

Административен договор – Приложение VIII

Чл. 2.4. Възстановяването на част от еднократната сума за РП

Чл. 2.5. Частично верифициране на еднократната сума за РП

Приложение *РП-етапи*

Общи условия – Приложение IX

Чл. 2.4. – 2.6. Изисквания за междинните пакети отчетни документи

Чл. 12. Допустими разходи

Закон за управление на средствата от Европейските фондове
при споделено управление (ЗУСЕФСУ)

ПМС № 86/01.06.2023 за определяне на национални правила за
допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските
фондове при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г.

Указания и нормативни документи

Закон за висшето образование

(последни изм. и доп., ДВ, бр. 81 от 24.09.2024 г.)

Закон за развитието на академичния състав в Република България

(последни изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г.)

Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите

(ДВ, бр. 39 от 01.05.2024 г.)

Вътрешни правила на висшите училища/научните организации

Кодекс на труда

Закон за обществените поръчки

Отчитане на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

- ✓ **Авансово плащане** – изплаща се до 20 % от БФП
- ✓ **На тримесечие:** Прогнозна информация за подаване на искания за плащане към МЗ
- ✓ **Междинно отчитане** – поне веднъж на всеки 6 месеца
- ✓ **Окончателен отчет** – в срок **до 1 месец** след приключване на проекта
- ✓ **Пакети отчетни документи (ПОД)** – включват **Технически** отчет, **Финансов** отчет и Искане за плащане

Във всеки Технически отчет се отчитат:

- ✓ Доклад за текущото изпълнение на **всеки РП, който се отчита** – ИСУН, Дейност 1, „Описание на изпълнението за периода на отчитане“
- ✓ Подкрепящите **документи**, записани в приложение *РП-етапи*
- ✓ Постигнатите стойности на **индикаторите** (обяснение в поле „Коментар“)

ПЛАЩАНИЯ...

Междинното звено (ИА ПО) превежда средствата по банковата сметка на бенефициента

Изплащането на безвъзмездната финансова помощ се осъществява при спазване на определеното, съгласно УК и АДФП съотношение по категории региони:

- ✓ **Региони в преход – 17 %;**
- ✓ **По-слабо развити региони – 83 %.**

При подаване на междинни/окончателни искания за плащане, разходите в ИСУН се отчитат по съответната категория регион, съгласно посочените по-горе проценти

Във всеки Финансов отчет се отчитат:

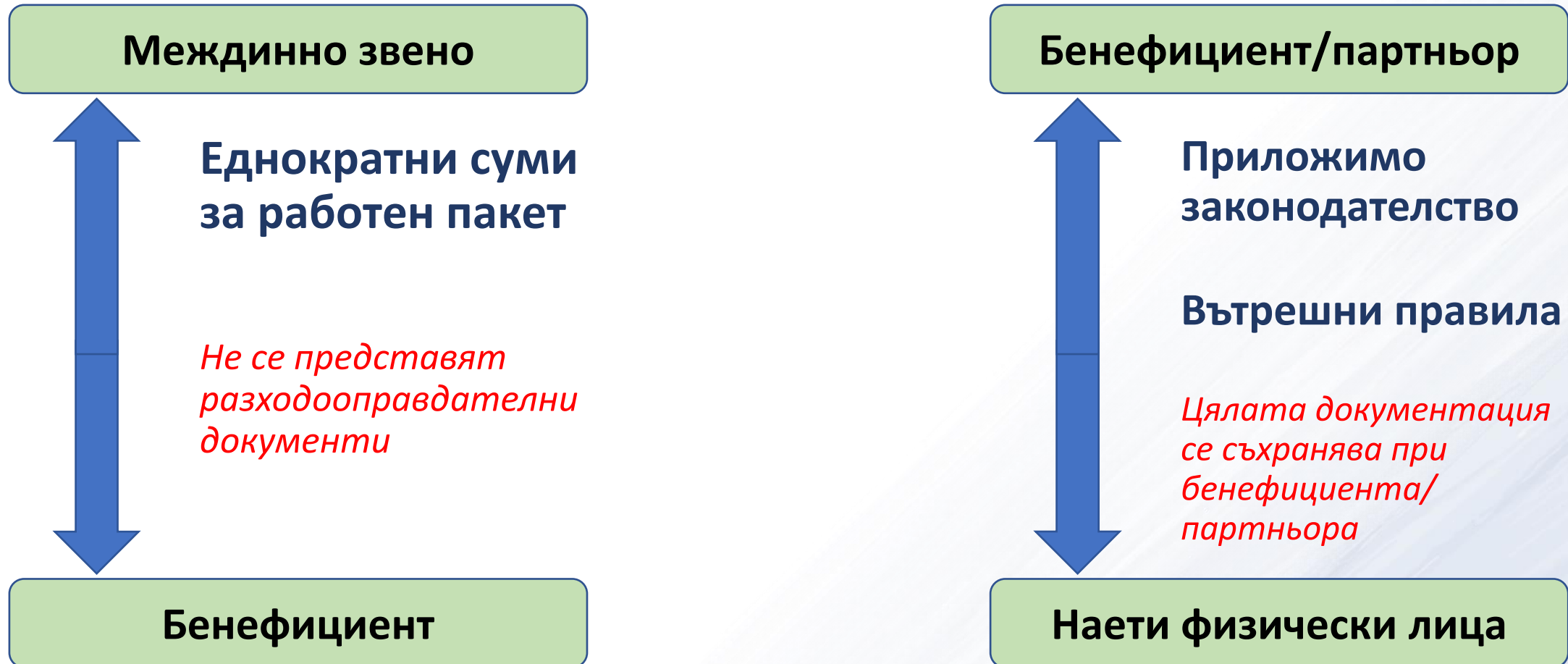
- ✓ Частта от еднократната сума за РП съгласно приложение **РП-етапи**.
 - ✓ Прикача се екселски файл, в който са посочени:
- ✓ **Еднократна сума за РП, приложим процент за етапа, искана сума**

Във всяко Искане за плащане се отчитат:

- ✓ **Искане за авансово/междинно/окончателно** плащане в ИСУН
- ✓ Финансова идентификация, заверена от съответната банка и подписана от представляващия бенефициента – сканиран оригинал.
- ✓ При подаване на първото искане за плащане конкретните бенефициенти попълват приложение „*Формуляр за самооценка относно съблюдаване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH) на проекти/дейности от типа „меки мерки“*“

Различни правила в отношенията между Междинното звено, бенефициентите/партньорите и наетите физически лица

Планиране и разходване на бюджет, формиран от еднократни суми (ЕС)

- ✓ **Постигнат резултат** – възстановява се определеният процент от ЕС
- ✓ **Верифициран етап от изпълнението** – МЗ проверява дали са изпълнени условията за съответния етап съгласно приложение **РП-етапи**
- ✓ Пред УО **не се отчитат** разходооправдателни и платежни документи; ведомости за заплати; договори с външни изпълнители и т.н.
 - ✓ С еднократната сума, определена за всеки РП, се покриват всички необходими разходи за извършване на съответните конкретни дейности.
- ✓ Бенефициентът **самостоятелно определя** начина на изпълнението, вида и размера на разходите, които реално се извършват. Спазват се приложимите нормативни изисквания и вътрешните правила.

Разходване от бенефициента на бюджет, **формиран чрез еднократни суми**

- **Прогноза** за разходите, които ще бъдат възстановени от МЗ – в зависимост от изпълнението на работните пакети
 - График за плащане на необходимите **преки разходи** за всеки РП
- Разходи за **видимост, прозрачност и комуникация** – **започват да се покриват от авансовото плащане** и продължават до края на проекта
- Определяне на възнагражденията на членовете на **екипа за управление на проекта** по прозрачен, обоснован и недискриминационен начин – обвързване с плащанията, получени от МЗ
- **Не е необходимо да се отчитат отработени часове** или към МЗ да се подават каквито и да е документи, свързани с възлагането на работа и плащането на възнагражденията на **екипа за управление** или за извършването на други разходи, свързани с администрирането на проекта

Условия за възстановяване на съответната част (процент) от еднократната сума за даден РП

- ✓ Доклад за **текущото изпълнение** на отчетения РП – въвежда се в ИСУН, Дейност 1, „Описание на изпълнението за периода на отчитане“;
- ✓ **Подкрепящи документи** (*deliverables*), описани в приложение „РП етапи“;
 - ✓ Документи, които доказват изпълнението на всяка отчетена **работна задача/подзадача**, както е описано в приложение „РП етапи“;
- ✓ Документи, които доказват изпълнението на съответната **междинна цел** (*milestone*) или **крайни продукти** (*outputs*), описани в проектното предложение, ако е приложимо;
 - ✓ Попълнена секция „**Индикатори**“
- ✓ Отчетени мерки за **публичност** и спазване на хоризонталните принципи

Отчитане на мобилности в чужбина

- ✓ **ТО – Отчетен доклад**, в който се посочват резултати от обучението и мобилността, които ще допринесат за изпълнение на научноизследователските дейности по проекта – *одобрен от ръководителя на проекта и/или от ръководителя на работния пакет*
- ✓ **ТО – Индивидуален документ за участие** (удостоверение/сертификат/служебна бележка), издаден от приемащата страна
- ✓ **ТО – Програма** на събитието (конференция, семинар, научен конгрес и т.н.), подготвени презентации/постери или научни съобщения/доклади

Отчитане на мерките за публичност и хоризонталните принципи

✓ **Изпълнение на мерките за видимост, прозрачност и комуникация**

Пресконференции, публикации, интервюта, снимки на табели, снимки от проведени събития, на които се вижда информационна табела за проекта, линкове към сайтовете на бенефициентите

Описват се извършените конкретни дейности, посочват се линкове или се прилагат разпечатки – въвежда се в ИСУН, Дейност 1, „*Описание на изпълнението за периода на отчитане*“

✓ **Спазване на хоризонталните принципи**

Равенство между мъжете и жените

Недопускане на дискриминация и неравнопоставеност – прозрачен подбор на експерти; недопускане на конфликт на интереси

Недопускане на **двойно финансиране** – може да се изискат допълнителни документи

Разходи за възнаграждения – ЗУСЕФСУ, ПМС № 86/2023, Кодекс на труда

Служители на бенефициента – не е допустимо сключването на граждански договори

В съответствие с чл. 49, ал. 3 от ЗУСЕФСУ Междинното звено изисква възлагането на работа по проекти по ПНИИДИТ на служители на бенефициента/партньорите да се извършва в рамките на Кодекса на труда чрез сключване на основен трудов договор, на допълнително споразумение към основен трудов договор или на втори трудов договор

✓ Възнагражденията не се отчитат пред УО

Размерът на възнагражденията, правилата за възлагане на работа, заплащане и отчитане се определят от бенефициента/партньора

- ✓ Документацията се съхранява във висшето училище/научната организация и следва да бъде представена при проверка на място

Опростено определяне на възнаграждения за работа по проекти

Регламент (ЕС) № 2021/1060 (Регламент за общоприложимите разпоредби)
✓ **чл. 55, параграф 5, Преки разходи за персонал**
ПМС № 86/2023, чл. 19

Допустимият размер на разходите за възнаграждения на служителите на бенефициентите/партньорите, които работят на непълно работно време по проекти, финансирани от приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 - 2027 г., може да се изчислява като **фиксиран процент от brutните разходи за труд** (brутната работна заплата и начислените осигуровки за сметка на работодателя) в съответствие с фиксиран процент часове за работа по проекта на месец. Фиксираният процент се определя в длъжностната характеристика и/или се посочва от работодателя във ведомостта за изплатените възнаграждения.

Отчитане на индикаторите за изследователи – Приложение 14

RCO06 Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения (изчислено в годишен еквивалент на пълно работно време)

*Индикаторът измерва **броя на изследователите**, които използват пряко научно-изследователската инфраструктура и/или оборудването, закупено по ПНИИДИТ*

RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури (изчислено в годишен еквивалент на пълно работно време)

*Индикаторът измерва **броя изследователски работни места**, създадени в резултат на проекта по ПНИИДИТ*

Регион в преход (ЮЗР) – **17 %**; По-слабо развитите региони – **83 %**

Процентът се прилага за всяка отчетена стойност (закръглява се до втория знак след десетичната запетая)
ИСУН, поле „Коментар“ – описва се как е определена отчетената стойност

Отчитане на другите индикатори

RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации (цена на придобиване в евро, с ДДС)

Индикаторът измерва **общата стойност на закупеното оборудване** при изпълнението на проекта

RCR08 Публикации от подкрепяни проекти

Конкретно рефериране в **Scopus, Web of Science** или с предоставени от бенефициента доказателства за съответната публикация в друга **съпоставима база данни**

Посочено финансиране от ЕФРР чрез ПНИИДИТ с **номера на административния договор**.
Публикувани и/или които са изпратени и приети за рецензия от съответния издател.

RCO07 НИО, участващи в съвместни проекти за научни изследвания

Съвместните проекти за научни изследвания включват поне една НИО и друг партньор (предприятие, научноизследователска организация и др.). **Активни участия** в съвместни проекти.

Регион в преход (ЮЗР) – **17 %**; По-слабо развитите региони – **83 %**

Процентът се прилага за всяка отчетена стойност (закръглява се до втория знак след десетичната запетая)

Прилагане на правилата за държавните помощи

Режим „непомощ“

Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамка за НИРИ) от 19.10.2022 г. – точки 18-21

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52022XC1028\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52022XC1028(03))

Отделно счетоводно
отчитане на **стопанските**
и нестопанските
дейности по отношение на
техните разходи,
финансиране и приходи

Стопанската дейност е с
чисто **допълващ характер**
– стопанските дейности
потребяват точно същите
ресурси като
нестопанските дейности

Стопанската дейност е с
ограничен обем – не
надвишава 20 % от
съответния общ годишен
капацитет на субекта

Прилагане на правилата за държавните помощи

Нестопански дейности (НД) съгласно т. 20 от Рамката

Обучение за по-голям брой човешки ресурси с по-добри квалификации

Независими НИРД за повече знания и по-добро разбиране, включително съвместни НИРД, при които научноизследователската организация или инфраструктура участва в ефективно сътрудничество

Широко разпространение на резултатите от научните изследвания при неизключителни и недискриминационни условия, например чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код

Дейностите по **трансфер на знания**, когато се извършват от научноизследователската организация и всички печалби от тези дейности се **реинвестират** в основните дейности на научноизследователската организация

Спазване на хоризонталните принципи

- ✓ **Харта за основните права на ЕС и Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания**
- ✓ Недопускане на дискриминация и неравно третиране на различните участници – изследователи и преподавателски състав
 - ✓ При вътрешен подбор – **прозрачна и недискриминационна процедура**
 - ✓ При външен подбор – задължително публикуване на **покана на сайта**
- ✓ **Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение** по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. **Контролен лист за проверка** на потенциално нарушение на ХОС и на КПХУ, разработен в съответствие с утвърдените Насоки:
<https://www.eufunds.bg/bg/node/8220>

Спазване на хоризонталните принципи

✓ Недопускане на **КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

Безпристрастното и обективното изпълнение на функциите на което и да е лице, е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическата или националната принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг **пряк или косвен личен интерес**, които то има с друго лице

(чл. 61 от Финансовия регламент – Регламент 2024/2509)

Декларация за липса на конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза

- ✓ **Декларация по чл. 61 от Регламент** (ЕС, Евратом) 2024/2509, се подава от всяко лице, което участва в някой от етапите на процедура по възлагане на обществена поръчка (подготовка, обявяване, оценка, наблюдение и приключване). Това са следните лица:
- ръководителя на възлагащия орган или лицето, на което той е делегирал своите задължения;
 - членовете на управителния съвет на възложителя (ако е приложимо);
 - служителите/външните експерти, участващи в подготовката/изготвянето на документацията за поръчката;
 - членовете на оценителната комисия, включително външни експерти;
 - наблюдатели по чл. 237а от ЗОП и служители от звеното, осъществяващо предварителен контрол по законосъобразност на обществените поръчки в организацията на възложителя по смисъла на чл. 237б от ЗОП (ако е приложимо).
 - експертите, които изпълняват каквато и да е задача, свързана с подготовката на документацията и/или оценката на офертите.
- ✓ **Декларацията трябва да бъде попълнена от всички, които могат да бъдат в ситуация на конфликт на интереси във връзка с възлагането на обществената поръчка**

Спазване на правилата за видимост, прозрачност и комуникация

- ✓ Дейностите за **видимост, прозрачност и комуникация** следва да отговарят на: условията и изискванията, описани в Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ на Регламент (ЕС) 2021/1060;
- ✓ При дейностите за видимост, прозрачност и комуникация следва да се указва произхода на финансирането чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики съгласно чл. 47 и Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на следния линк:
https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/
- ✓ **Оперативни насоки** за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук:
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf

Съфинансирано от
Европейския съюз

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ
„ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

За контакт:

гр. София, 1113
бул. „Цариградско шосе“
№ 125, блок 5, ет. 1
Тел: +359 2 46 76 101

<http://opnoir.bg/>

<facebook/sf.mon.bg/>